సాక్షి
నల్లగొండ
బుధవారం । 17 । సెప్టెంబర్ । 2025

23 ఏళ్ల జైలు శిక్ష
బాలికపై అత్యాచారానికి పాల్పడ్డ వ్యక్తికి 23 ఏళ్ల శిక్ష విధిస్తూ పోక్సో కోర్టు జడ్జి రోజారమణి తీర్పు చెప్పారు. - 8లో

నవోదయలో ప్రవేశాలు
చలకుర్తి నవోదయలో 2026-27 విద్యా సంవత్సరానికి 9, 11 తరగతుల్లో ప్రవేశాలకు దరఖాస్తులు కోరుతున్నారు. - 8లో

సాగర్ సమాచారం

పూర్తిస్థాయి నీటి మట్టం : 590 అడుగులు

ప్రస్తుత నీటి మట్టం	:	588.40 అడుగులు
ఇన్‌ఫ్లో	:	1,62,318 క్యూసెక్కులు
అవుట్ ఫ్లో	:	1,62,318 క్యూసెక్కులు
విద్యుదుత్పాదన కేంద్రం ద్వారా	:	33,048 క్యూసెక్కులు
కుడికాల్వ ద్వారా	:	9,500 క్యూసెక్కులు
ఎడమకాల్వ ద్వారా	:	6,022 క్యూసెక్కులు
ఏఎమ్మార్పీకి	:	2,400 క్యూసెక్కులు
వరద కాల్వకు	:	300 క్యూసెక్కులు

మట్టిమనుషుల సాయుధపోరు

మహోజ్వల ఘట్టానికి 77 ఏళ్లు

దేశమంతటా 1947 ఆగస్టు 15న ప్రజలు స్వేచ్ఛావాయువులు పీలిస్తే హైదరాబాద్ రాష్ట్ర ప్రజలు బానిసత్వంలో మగ్గారు. నైజాం నవాబు హైదరాబాద్ సంస్థానాన్ని భారతదేశంలో విలీనానికి నిరాకరించాడు. ఖాసీం రిజ్వీ సిద్ధం చేసిన రజాకార్లు, నిజాం సేనలు, దొరల గుండాలు దోపిడీలు, దౌర్జన్యాలకు పాల్పడ్డారు. ఈ నేపథ్యంలో అణిగిమణిగి ఉండే మట్టి మనుషులు ఏకమై గెరిల్లా పోరాటానికి తెరతీశారు. మహోజ్వలంగా సాగిన ఈ పోరాటంలో ఉమ్మడి నల్లగొండ జిల్లా అగ్రభాగాన నిలిచింది. వెట్టిచాకిరీలో మగ్గినవారు.. దొరా బాంచెన్ నీ కాల్మొక్తా అన్న మట్టిమనుషులు.. కారం, రోకలి, ఒడిశెల, బరిశె, బందూకు.. ఇలా అందిందల్లా చేతబట్టి పిడికిలి బిగించి బరిగీశారు. ఆపరేషన్ పోలో పేరుతో 1948 సెప్టెంబర్ 13న యూనియన్ సైన్యం కోదాడలో అడుగుపెట్టి అక్కడి నుంచి హైదరాబాద్‌కు జైత్రయాత్ర సాగించింది. ఈ క్రమంలో 17వ తేదీన నిజాం నిరంకుశ పాలన నుంచి హైదరాబాద్ సంస్థానానికి విముక్తి లభించింది.

ప్రత్యేక కథనాలు 8లో ▶

న్యూస్‌రీల్

ఐఈసీ జనరల్ మీటింగ్‌కు ఆహ్వానం

గాజుల శ్రీనివాస్ గౌడ్

కనగల్ : ఢిల్లీలో ఈ నెల 8 నుంచి 19వ తేదీ వరకు జరగనున్న 89వ ఇంటర్నేషనల్ ఎలక్ట్రో టెక్నికల్ కమిషన్ (ఐఈసీ) జనరల్ సమావేశానికి కనగల్ మండలంలోని మోడల్ పాఠశాల ఫిజిక్స్ ఉపాధ్యాయుడు గాజుల శ్రీనివాస్‌గౌడ్ ఎంపికయ్యారు. ఈ యాన పాఠశాలలో బీఐఎస్ స్టాండర్డ్ క్లబ్ స్థాపించి వస్తువుల నాణ్యత, ప్రమాణాల లోపాలపై ఎక్కడ ఫిర్యాదు చేయాలి, వస్తువుల నాణ్యతను ఎలా పరిశీలించాలి అనే విషయాలపై అవగాహన కల్పిస్తున్నారు. కాగా, ఎలక్ట్రో టెక్నికల్ స్టాండర్డ్స్ సమావేశానికి తెలంగాణ నుంచి 9 మంది టీచర్లను ఎంపిక చేయగా వారిలో శ్రీనివాస్‌గౌడ్ ఒకరు. తన ఎంపికపై బీఐఎస్ హైదరాబాద్ బ్రాంచి అధికారులకు శ్రీనివాస్‌గౌడ్ ధన్యవాదాలు తెలిపారు.

నేడు నల్లగొండకు బృందాకరత్ రాక

మాట్లాడుతున్న వీరారెడ్డి

నల్లగొండ టౌన్ : తెలంగాణ రైతాంగ సాయుధ పోరాట వారోత్సవాల ముగింపు సందర్భంగా బుధవారం నల్లగొండకు సీపీఎం పొలిట్‌బ్యూరో మాజీ సభ్యురాలు బృందా కరత్ వస్తున్నట్లు ఆ పార్టీ జిల్లా కార్యదర్శి తుమ్మల వీరారెడ్డి తెలిపారు. మంగళవారం నల్లగొండలోని దొడ్డి కొమరయ్య భవన్‌లో నిర్వహించిన విలేకరుల సమావేశంలో ఆయన మాట్లాడుతూ సాయుధ పోరాట వారోత్సవాల ముగింపు సందర్భంగా నల్లగొండలోని పెద్ద గడియారం సెంటర్ సభ నిర్వహిస్తున్నామని తెలిపారు. ఈ సభకు పార్టీ నాయకులు, కార్యకర్తలు అధిక సంఖ్యలో హాజరై జయప్రదం చేయాలని కోరారు. సమావేశంలో ముదిరెడ్డి సుధాకర్ రెడ్డి, పాలడుగు నాగార్జున, నారి ఐలయ్య, చిన్నపాక లక్ష్మీనారాయణ తదితరులు పాల్గొన్నారు.

బోధనలో వ్యూహాలను మార్చుకోవాలి

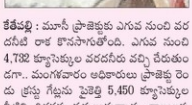

భవిత కేంద్రం వద్ద పిల్లలతో రాధారెడ్డి

నకిరేకల్ : విద్యా బోధనలో ఉపాధ్యాయులు వ్యూహాలను మార్చుకుని నాణ్యమైన విద్యను అందించాలని విద్యాశాఖ రాష్ట్ర ప్రాజెక్టు అసిస్టెంట్ డైరెక్టర్ రాధారెడ్డి సూచించారు. అకడమిక్ మానటరింగ్‌లో భాగంగా నకిరేకల్‌లోని భవిత విద్యా కేంద్రాన్ని మంగళవారం ఆమె సందర్శించారు. తల్లిదండ్రులకు అవగాహన కల్పించారు. అనంతరం స్థానిక జడ్పీ హైస్కూల్‌ను సందర్శించిన 10వ తరగతిగదిలో సోషల్ స్టడీస్ పాఠ్యాంశాల బోధనను పరిశీలించారు. అనంతరం ఉపాధ్యాయులతో సమావేశమై ప్రతి ఒక్క విద్యార్థికి నాణ్యమైన విద్య అందించాలని కోరారు. ఆమె వెంట ఎంఈఓ మేక నాగయ్య, ఐఆర్‌టీ శ్రీనివాస్ ఉన్నారు.

అధికారికంగా నిర్వహించాలి

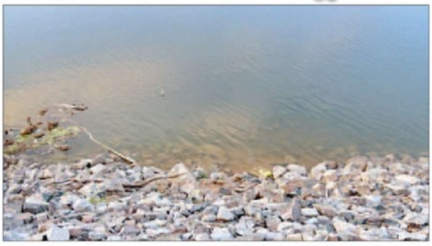
నల్లగొండ టూటౌన్ : తెలంగాణ విమోచన దినోత్సవాన్ని సెప్టెంబర్ 17న రాష్ట్ర ప్రభుత్వం అధికారికంగా నిర్వహించాలని బీజేపీ జిల్లా అధ్యక్షుడు నాగం వర్షిత్‌రెడ్డి మంగళవారం ఒక ప్రకటనలో కోరారు. కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం ప్రజాపాలన పేరుతో కార్యక్రమాన్ని నిర్వహించడం దురదృష్టకరమని విమర్శించారు.

మూసీకి కొనసాగుతున్న వరద

కేతేపల్లి : మూసీ ప్రాజెక్టుకు ఎగువ నుంచి వరదనీటి రాక కొనసాగుతోంది. ఎగువ నుంచి 4,732 క్యూసెక్కుల వరదనీరు వచ్చి చేరుతుండగా.. మంగళవారం అధికారులు ప్రాజెక్టు రెండు క్రస్టు గేట్లను పైకెత్తి 5,450 క్యూసెక్కుల నీటిని దిగువకు వదులుతున్నారు. కాల్వలకు 549 క్యూసెక్కులు విడుదల చేస్తున్నారు. మూసీ రిజర్వాయర్‌లో పూర్తిస్థాయి నీటినిల్వ సామర్థ్యం 4.46 టీఎంసీలు కాగా.. ప్రస్తుతం 4.02 టీఎంసీల నీరు నిల్వ ఉందని ప్రాజెక్టు అధికారులు తెలిపారు.

పానగల్లు కట్టకు ముప్పు!

కట్టవెంట జారిపోయిన రాళ్లు

- భారీ అలల తాకిడికి జారిపోయిన ఉదయ సముద్రం రివిట్‌మెంట్ రాళ్లు
- పరిశీలించిన డ్యాం సేఫ్టీ, ఎక్స్‌పర్ట్ కమిటీ అధికారులు
- వెంటనే మరమ్మతు చేయాలని.. అప్పటి వరకు పూర్తిస్థాయిలో నీటిని నింపొద్దని సూచన
- ఆరు నెలలుగా పట్టించుకోని అధికారులు

నల్లగొండ: పానగల్లు ఉదయ సముద్రానికి ముప్పు పొంచి ఉంది. ఉదయ సముద్రం రిజర్వాయర్ కట్టకు రివిట్‌మెంట్ రాళ్లు చాలా చోట్ల ఊడిపోతున్నాయి. మట్టి కూడా జారింది. అప్పటి ఎస్‌ఈ అజయ్‌కుమార్ డ్యామ్ సేఫ్టీ అధికారులు, నిపుణుల కమిటీలకు లేఖలు రాసి పరిశీలించాలని కోరారు. వారు పరిశీలించి.. మరమ్మతులు చేయాలని అప్పటి వరకు పూర్తిస్థాయిలో నీరు నింపవద్దని సూచించారు. కానీ, అధికారులు మరమ్మతులు చేయడంలో నిర్లక్ష్యం వహించారు. ప్రస్తుతం నీరు ఎక్కువగా ఉండటంతో మరమ్మతులు చేయడం లేదు.

20 ఏళ్ల క్రితం కట్ట నిర్మాణం

ఉదయ సముద్రం రిజర్వాయర్ కట్ట నిర్మాణాన్ని 20 సంవత్సరాల క్రితం చేపట్టారు. మట్టితో కట్ట పోసిన తర్వాత ఇసుక, కంకరతో పాటు పెద్ద రాళ్లతో కట్టను నిర్మించారు. ఉదయ సముద్రం పూర్తిస్థాయి నీటి నిల్వ సామర్థ్యం 1.5 టీఎంసీ. ఇక్కడ నుంచి నల్లగొండ పట్టణంతో పాటు 600 గ్రామాలకు తాగునీరు అందిస్తున్నారు. వేల ఎకరాలకు సాగు నీరు అందుతోంది. అయితే ప్రస్తుతం కట్ట దెబ్బతినడంతో పూర్తిస్థాయిలో నీటిని నింపే అవకాశం లేకుండా పోయింది. సాగర్‌లో పూర్తిస్థాయిలో నీరు ఉన్నా.. ఉదయ సముద్రంలో 1 టీఎంసీ వరకే నీటిని నింపేందుకు అవకాశం ఉంది. 1 టీఎంసీ కంటే అదనంగా నీటిని నింపితే.. నీరు అధికంగా ఉన్నప్పుడు అలల తాకిడి కూడా బలంగా ఉండి రాళ్లు కూలిన చోట మట్టి కట్ట దెబ్బతినే ప్రమాదం ఉంటుంది. దీంతో భారీ ఎత్తున నష్టం జరిగే అవకాశం ఉంటుందని 1 టీఎంసీ వరకే నీటిని నిల్వ చేస్తున్నారు.

అప్రమత్తత అవసరం

ఎక్స్‌పర్ట్ కమిటీ అధికారులు ఇచ్చిన ప్రణాళిక ప్రకారం మరమ్మతులు చేయాల్సి ఉంటుంది. అప్పటి వరకు ఎలాంటి ప్రమాదాలు జరగకుండా నీటి నిల్వ విషయంలో జాగ్రత్త వహించాలి. సాగర్ నుంచి వచ్చే నీటిని ఆపినప్పటికి భారీ వర్షాలు సంభవిస్తే మాత్రం ఉదయ సముద్రం నిల్వ ఎక్కువ కాకుండా నీటిని దిగువకు వదలాల్సి వస్తుంది. మరమ్మతు చేసే వరకు అధికారులు అప్రమత్తంగా ఉండాల్సి ఉంటుంది.

మరమ్మతుల్లో నిర్లక్ష్యం..

కట్టకు మరమ్మతులు చేయాలని డ్యాం సేఫ్టీ అధికారులు సూచించినా.. ఆ విషయంలో ముందడుగు పడలేదు. అప్పటి ఎస్‌ఈ కట్టకు మరమ్మతు చేయాలని ఆదేశాలు ఇచ్చినప్పటికీ సంబంధిత ప్రాజెక్టు ఈఈలతో పాటు ఇతర అధికారులు ఆ విషయంలో స్పందించకపోవడంతో జాప్యం జరిగింది. ప్రస్తుతం సాగర్ జలాశయం నిండడంతో ఏఎమ్మార్పీకి నీటిని వదిలారు. కానీ ఉదయ సముద్రంలో పూర్తిస్థాయిలో నీరు నింపుకోలేని పరిస్థితి ఏర్పడింది. ఇప్పటికైనా అధికారులు స్పందించి కట్టకు మరమ్మతు చేయకపోతే.. ఉదయ సముద్రం పరిధిలోని గ్రామాలకు తాగు, సాగు నీటికి ఇబ్బందులు ఏర్పడే ప్రమాదం ఉంటుంది.

ప్రమాదం ఏమీ లేదు

ప్రస్తుతం ఉదయ సముద్రానికి ప్రమాదం ఏమీ లేదు. రాళ్లు పడిపోయిన వెంటనే డ్యామ్ సేఫ్టీ అధికారులు, ఎక్స్‌పర్ట్ కమిటీలకు లేఖలు రాశాను. వారు వచ్చి పరిశీలించి మరమ్మతులు చేయాలని సూచించారు. ప్రస్తుతం నీరు ఉన్నందున మరమ్మతు చేయలేదు. నీటి నిల్వ తగ్గిన తర్వాత మరమ్మతులు చేపడతాం.

– అజయ్‌కుమార్, ఇరిగేషన్ శాఖ సీఈ

హైదరాబాద్‌లో జరిగిన సమావేశంలో మాట్లాడుతున్న రెవెన్యూ శాఖ మంత్రి శ్రీనివాస్‌రెడ్డి, చిత్రంలో మంత్రి కొండా సురేఖ, మాజీ మంత్రి జానారెడ్డి, ఎమ్మెల్యేలు బాలునాయక్, జైవీర్‌రెడ్డి

4,037 ఎకరాలకు పట్టాలు

- తిరుమలగిరి సాగర్ మండలంలో త్వరలో పంపిణీకి ఆదేశాలు
- భూభారతి పైలట్ ప్రాజెక్ట్ సర్వేలో 3069 మంది అనర్హుల గుర్తింపు
- మానవీయ కోణంలో పరిష్కారం చూపాలని మంత్రి పొంగులేటి శ్రీనివాస్‌రెడ్డి ఆదేశాలు

సాక్షి ప్రతినిధి, నల్లగొండ : భూభారతి పైలట్ ప్రాజెక్ట్ లో భాగంగా నాగార్జునసాగర్ అసెంబ్లీ నియోజకవర్గంలోని తిరుమలగిరి (సాగర్) మండలంలో 4,037 ఎకరాలకు కొత్తగా పట్టాదార్ పాస్ పుస్తకాలు ఇచ్చేందుకు రెవెన్యూ శాఖ మంత్రి పొంగులేటి శ్రీనివాస్‌రెడ్డి గ్రీన్‌సిగ్నల్ ఇచ్చారు. పేదలు దశాబ్దాల కాలంగా సాగు చేసుకుంటున్న భూములపై వారికి హక్కులు కల్పించే విషయంలో మానవీయ కోణంలో ఆలోచించి చర్యలు చేపట్టాలని అధికారులను ఆదేశించారు. చిన్నచిన్న విషయలను సాకుగా చూపించి సమస్యలను జఠిలం చేయవద్దని అటవీశాఖ అధికారులకు సూచించారు. నాగార్జున సాగర్ నియోజకవర్గంలో భూ సమస్యలపై మంగళవారం డాక్టర్ బీఆర్ అంబేద్కర్ సచివాలయంలో అటవీశాఖ మంత్రి కొండా సురేఖతో కలిసి శ్రీనివాస్‌రెడ్డి సమీక్షించారు. ఈ సందర్భంగా ఆయన మాట్లాడుతూ పైలెట్ ప్రాజెక్టులో భాగంగా తిరుమలగిరి సాగర్ మండలాన్ని ఎంపిక చేసి ప్రయోగాత్మకంగా సర్వే చేశామన్నారు. ఈ పైలెట్ ప్రాజెక్టులో 235 సర్వే నంబర్లను ఎంపిక చేసి, 23 వేల ఎకరాల్లో సర్వే నిర్వహించినట్లు వెల్లడించారు. అందులో 12వేల ఎకరాలు ప్రభుత్వ భూమిగా గుర్తించినట్లు తెలిపారు. అందులోనూ 8 వేల ఎకరాలు సాగుకు అనుకూలంగా ఉన్నాయని పేర్కొన్నారు. వాటిల్లో 4 వేల ఎకరాలు పాస్‌పుస్తకాలు కలిగిన రైతులు సాగు చేస్తున్నట్లు గుర్తించినట్లు వివరించారు. మిగిలిన 4,037 ఎకరాలకు సంబంధించి కొత్త పాస్ పుస్తకాలు ఇవ్వాల్సి ఉందన్నారు. అలాగే ఈ సర్వేలో 2,936 ఎకరాలకు సంబంధించి 3,069 మంది వద్ద బోగస్ పాసు పుస్తకాలు ఉన్నట్లు గుర్తించి వాటిని రద్దు చేశామని తెలిపారు. వారికి రైతు భరోసా, రైతు బీమా పథకాలను రద్దు చేశామన్నారు. సర్వేలో భాగంగా 7వేల ఎకరాలు అటవీ భూమిని గుర్తించామని, ఈ భూములకు సంబంధించిన వివాదాలను వీలైనంత త్వరితగతిన పరిష్కరించాలని అధికారులకు సూచించారు. నాగార్జునసాగర్ నియోజకవర్గంలో 40-50 సంవత్సరాల నుంచి సాగు చేసుకుంటున్న భూములపై గిరిజనులకు హక్కులు కల్పించడానికి తమ ప్రభుత్వం చిత్తశుద్ధితో ఉందన్నారు. అయితే వివిధ నిబంధనలు చూపుతూ ఆ భూములు అటవీశాఖకు చెందినవని అటవీ అధికారులు కొర్రీలు వేస్తున్నారన్నారు. ఈ అంశంపై రెవెన్యూ, ఫారెస్ట్ విభాగాలు సమన్వయంతో పనిచేసి వీలైనంత త్వరగా పరిష్కారం చూపేలా చర్యలు చేపట్టాలని ఆదేశించారు. సమావేశంలో మాజీ మంత్రి కె.జానారెడ్డి, సాగర్ ఎమ్మెల్యే కె.జయవీర్‌రెడ్డి, దేవరకొండ ఎమ్మెల్యే బాలునాయక్, రెవెన్యూ శాఖ సెక్రటరీ డీఎస్.లోకేష్‌కుమార్, పీసీసీఎఫ్ డాక్టర్ సి.సువర్ణ, కలెక్టర్ ఇలా త్రిపాఠి పాల్గొన్నారు.

నేరాల నియంత్రణకు కృషిచేయాలి

- ఎస్పీ శరత్‌చంద్ర పవార్

సిబ్బందితో మాట్లాడుతున్న ఎస్పీ శరత్‌చంద్ర పవార్

తిరుమలగిరి(నాగార్జునసాగర్) : శాంతి భద్రతలు, నేరాల నియంత్రణకు పోలీసులు కృషి చేయాలని ఎస్పీ శరత్‌చంద్ర పవార్ కోరారు. మంగళవారం తిరుమలగిరి సాగర్ పోలీస్ స్టేషన్‌ను ఆయన ఆయన సందర్శించారు. ఈ సందర్భంగా ఆయన రికార్డులు, ఎఫ్ఐఆర్ రిజిస్టర్లు, కేస్ డైరీలను పరిశీలించి సంతృప్తి వ్యక్తం చేశారు. ఈ సందర్భంగా ఆయన మాట్లాడుతూ ప్రజలకు మెరుగైన సేవలు అందించేలా నిబద్ధతతో పనిచేయాలని సూచించారు. ఫిర్యాదు చేసేందుకు వచ్చే వారితో మర్యాదగా ప్రవర్తించి, పోలీస్ వ్యవస్థపై నమ్మకం పెంపొందించేలా వ్యవహరించాలన్నారు. రిసెప్షన్ విభాగంలో ఉత్తమ ప్రతిభ కనబర్చిన ఉమెన్ కానిస్టేబుల్ ఇంద్రజను ప్రత్యేకంగా అభినందించి రివార్డు అందజేశారు. అంతకుముందు పోలీసులు ఎస్పీకి గౌరవ వందనం చేశారు. ఆయన వెంట మిర్యాలగూడ డీఎస్పీ రాజశేఖర్‌రాజు, సాగర్ సీఐ శ్రీనునాయక్, ఎస్ఐ వీరశేఖర్, సిబ్బంది ఉన్నారు.

‘ప్రజాపాలన’కు ముస్తాబు

నల్లగొండ: తెలంగాణ ప్రజా పాలన దినోత్సవానికి పోలీస్ పరేడ్ గ్రౌండ్ ముస్తాబైంది. హైదరాబాద్ సంస్థానం భారతదేశంలో వీలినమై రోజు సెప్టెంబర్ 17 సందర్భంగా తెలంగాణ ప్రభుత్వం ప్రజాపాలన దినోత్సవాన్ని నిర్వహిస్తోంది. పోలీస్ పరేడ్ గ్రౌండ్‌లో రాష్ట్ర రోడ్లు భవనాల శాఖ మంత్రి కోమటిరెడ్డి వెంకట్‌రెడ్డి బుధవారం ఉదయం 10 జాతీయ పతాకాన్ని ఆవిష్కరించనున్నారు. విద్యార్థుల సాంస్కృతిక కార్యక్రమాలు నిర్వహించనున్నారు. వేడుకలకు సంబంధించి పరేడ్ గ్రౌండ్‌లో అధికారులు అన్ని ఏర్పాట్లు చేశారు.

ప్రజాపాలన దినోత్సవ వేడులకు ముస్తాబైన పోలీస్ పరేడ్ గ్రౌండ్

ఎరువులు కృత్రిమ కొరత సృష్టించొద్దు

రికార్డులను పరిశీలిస్తున్న శ్రవణ్‌కుమార్

చిట్యాల : ఫర్టిలైజర్ దుకాణదారులు ఎరువులు, విత్తనాలను అధిక రేట్లకు విక్రయించినా, కృత్రిమ కొరత సృష్టించినా వెంటనే షాపుల లైసెన్స్ రద్దు చేస్తామని జిల్లా వ్యవసాయాధికారి శ్రవణ్‌కుమార్ హెచ్చరించారు. చిట్యాల పట్టణంలోని మన గ్రోమోర్ సెంటర్, ఆగ్రో రైతు సేవా కేంద్రాలను మంగళవారం ఆయన తనిఖీ చేశారు. ఆయా చోట్ల ఎరువుల స్టాక్ రిజిస్టర్లను పరిశీలించారు. ఈ సందర్భంగా ఆయన మాట్లాడుతూ ఎరువుల అమ్మకాల వివరాలను ఎప్పటికప్పుడు ఈపాస్ మిషన్‌లో నమోదు చేయాలని సూచించారు. స్టాక్ వివరాలను షాపులలో బోర్డుపై ప్రదర్శించాలన్నారు. అనంతరం మండలంలోని ఉరుమడ్ల జెడ్పీహెచ్‌ఎస్, మండల పరిషత్ పాఠశాలలను ఆయన తనిఖీ చేశారు. పాఠశాలలకు సరఫరా అవుతున్న బియ్యం, కూరగాయాలు, వండిన భోజనాన్ని పరిశీలించారు. ఆయన వెంట ఎంఈఓ పి.గిరిబాబు ఉన్నారు.

పల్లెల్లో పారిశుద్ధ్యంపై నిర్లక్ష్యం తగదు

డంపింగ్ యార్డును పరిశీలిస్తున్న డీపీఓ వెంకయ్య

గట్టుప్పల్ : పల్లెల్లో పారిశుద్ధ్య నిర్వహణపై పంచాయతీ కార్యదర్శులకు నిర్లక్ష్యం తగదని జిల్లా పంచాయతీ అధికారి వెంకయ్య అన్నారు. గట్టుప్పల్ మండల పరిధిలోని వెల్మకన్నె, అంతంపేట గ్రామ పంచాయతీలను మంగళవారం ఆయన ఆకస్మికంగా తనఖీ చేశారు. ఆయా చోట్ల రికార్డుల నిర్వహణ సరిగ్గా లేకపోవడం, డంపింగ్ యార్డుల నిర్వహణపై నిర్లక్ష్యం వహించడంతో పంచాయతీ కార్యదర్శులపై ఆగ్రహం వ్యక్తం చేశారు. రెండు గ్రామాల కార్యదర్శులకు వెంటనే షోకాజ్ నోటీసులు అందజేయాలని ఎంపీఓ సునీతకు ఆదేశాలు జారీ చేశారు.

నాలుగు నెలలుగా వేతనాల్లేవ్..

- అప్పులపాలవుతున్న అకడమిక్ ఇన్‌స్ట్రక్టర్లు
- జీతాల కోసం ఉమ్మడి జిల్లాలో 116 మంది ఎదురుచూపు

విద్యార్థులకు పాఠాలు బోధిస్తున్న ఇన్‌స్ట్రక్టర్

పెద్దవూర: ప్రభుత్వ గిరిజన సంక్షేమ ఆశ్రమ పాఠశాలల్లో పనిచేస్తున్న అకడమిక్ ఇన్‌స్ట్రక్టర్లకు నాలుగు నెలలుగా వేతనాలు అందడం లేదు. దీంతో తీవ్ర ఇబ్బందులు పడుతున్నారు. ఉమ్మడి జిల్లాలో 16 ప్రభుత్వ గిరిజన సంక్షేమ ఆశ్రమ పాఠశాలలు ఉన్నాయి. ఇందులో నల్లగొండ జిల్లాలో 12, సూర్యాపేట జిల్లాలో 3, యాదాద్రి భువనగిరి 1 ఒకటి ఉన్నాయి. 2015 నవంబర్‌లో విద్యార్థులు ఎక్కువ ఉన్న ఆరు గిరిజన వసతి గృహాలను ఆశ్రమ పాఠశాలలుగా కన్వర్ట్ చేశారు. ఈ పాఠశాలలను ఏర్పాటు చేయాలన్న ఆలోచన బాగానే ఉన్నప్పటికి ఎలాంటి శాంక్షన్ పోస్టులు మంజూరు చేయలేదు. దీంతో ప్రభుత్వం 2015లో పార్ట్ టైం ఉపాధ్యాయులుగా రూ.5వేల వేతనంతో నోటిఫికేషన్ విడుదల చేశారు. వేతనాలు పెరుగుతాయన్న ఆశతో ఈ పోస్టులకు ఉన్నత విద్యాభ్యాసం చేసిన నిరుద్యోగులు దరఖాస్తు చేసుకున్నారు. వేతనాలు తక్కువగా ఇస్తున్నారని ఆందోళనలు చేయడంతో 2020లో రూ.12వేల వేతనంతో పార్ట్ టైం అని తొలగించి విద్యా వలంటీర్లుగా మార్చారు. ఇదే డిపార్ట్‌మెంట్‌లో పనిచేస్తున్న సీఆర్‌టీలతో సమానమైన వేతనాలు ఇవ్వాలని పలుమార్లు ఉన్నతాధికారులకు విన్నవించగా.. ఇదే పోస్టును 2023లో ఔట్‌సోర్సింగ్‌కు మార్చి అకడమిక్ ఇన్‌స్ట్రక్టర్ ఉపాధ్యాయులుగా నామకరణం చేసి రూ.12వేల వేతనాన్ని ఔట్‌సోర్సింగ్ ఏజెన్సీకి అప్పగించి రూ.10,440 వేతనం ఇస్తున్నారు. అయినా ఇప్పటివరకు వేతనాలు రాలేదు. నల్లగొండ జిల్లాలో 76 మంది, సూర్యాపేటలో 30 మంది, యాదాద్రి భువనగిరి జిల్లాలో ఆరుగురు అకడమిక్ ఇన్‌స్ట్రక్టర్ ఉపాధ్యాయులు పనిచేస్తున్నారు. వీరికి గత విద్యా సంవత్సరం ఏప్రిల్ నెలతో పాటు ఈ విద్యా సంవత్సరంలో జూన్ నెల నుంచి ఆగస్టు వరకు మొత్తం నాలుగు నెలలుగా వేతనాలు ఇవ్వడం లేదు. దీంతో కుటుంబ పోషణ కోసం సెలవు రోజుల్లో కూలి పనులకు వెళ్తున్నట్లు అకడమిక్ ఇన్‌స్ట్రక్టర్లుగా పనిచేస్తున్న వారు చెబుతున్నారు.

రెగ్యులర్ ఉపాధ్యాయులతో సమానంగా..

తాము రెగ్యులర్ ఉపాధ్యాయులు, సీఆర్‌టీలతో సమానంగా విధులు నిర్వర్తిస్తున్నా చాలీచాలని వేతనాలు ఇస్తున్నారని అకడమిక ఇన్‌స్ట్రక్టర్లు పేర్కొంటున్నారు. కన్వర్ట్ ఆశ్రమ పాఠశాలలు కేవలం అకడమిక్ ఇన్‌స్ట్రక్టర్లతోనే నడుస్తున్నాయని, తమకు సకాలంలో వేతనాలు ఇవ్వాలని కోరుతున్నారు.

కూలి పనికి వెళ్తున్నా

గత నాలుగు నెలలుగా వేతనాలు ఇవ్వకపోవడంతో కుటుంబం గడవడం ఇబ్బందిగా ఉంది. దీంతో సెలవు రోజుల్లో కూలి పనులకు వెళ్తూ కుటుంబాన్ని పోషించుకుంటున్నా. ఉపాధ్యాయుడిగా పనిచేస్తున్నా వేతనాలు రాక అర్థాకలితో అలమటిస్తున్నాం.

– బి.కృష్ణ, అకడమిక్ ఇన్‌స్ట్రక్టర్, పెద్దవూర

14 క్రస్ట్‌గేట్ల ద్వారా దిగువకు విడుదలవుతున్న నీరు

మళ్లీ తెరుచుకున్న సాగర్ గేట్లు

నాగార్జునసాగర్ : సాగర్ జలాశయానికి ఎగువ నుంచి వరద పెరగడంతో నాగార్జునసాగర్ ప్రాజెక్టు రేడియల్ క్రస్ట్‌గేట్లు మంగళవారం మళ్లీ తెరుచుకున్నాయి. మంగళవారం సాయంత్రం శ్రీశైలం జలాశయం నుంచి నాగార్జునసాగర్‌కు 1,62,318 క్యూసెక్కుల వరదనీరు వచ్చి చేరుతుంది. సాగర్‌లో 14 రేడియల్ క్రస్ట్‌గేట్ల ద్వారా 1,11,048 క్యూసెక్కులు, విద్యుదుత్పాదనతో 33,048 క్యూసెక్కులు మొత్తం కలిపి 1,44,096 క్యూసెక్కులు దిగువ కృష్ణా నదిలోకి విడుదల చేస్తున్నారు.

బానిసత్వంపై ప్రజా పోరాటం

● నిజాంకు వ్యతిరేకంగా సామాన్య జనం తిరుగుబాటు
● రజాకార్ల కాల్పుల్లో నేలకొరిగిన ఎందరో వీరులు

రజాకార్లకు ఎదురొడ్డి నిలిచిన గుండ్రాంపల్లి

చిట్యాల: రజాకార్లకు ఎదురొడ్డి పోరాటం చేసిన గ్రామంగా చిట్యాల మండలం గుండ్రాంపల్లి గ్రామం చరిత్రలో నిలిచిపోయింది. అప్పటి సూర్యాపేట తాలుకాలోని వర్ధమానుకోటకు చెందిన సయ్యద్ మక్బూల్ అనే వ్యక్తి తన అక్క నివాసముంటున్న గుండ్రాంపల్లి గ్రామానికి కుటుంబ సభ్యులతో కలిసి వలస వచ్చాడు. బతుకుదెరువు కోసం ఏపూరు గ్రామానికి చెందిన ఓ భూస్వామి వద్ద పనిలో చేరాడు. అనంతరం మక్బూల్ రజాకార్ల బృందంలో చేరి గుండ్రాంపల్లి కేంద్రంగా సాయుధ పోరాటంలో పాల్గొంటున్న వారిపై అరాచకాలకు పాల్పడటం మొదలుపెట్టాడు. మక్బూల్ అరాచకాలకు వ్యతిరేకంగా గుండ్రాంపల్లి కేంద్రంగా ఏపూరు, రెడ్డిబావి, సైదాబాద్, గుండ్లబావి, ఆరెగూడెం, పలివెల, వెలిమినేడు, పెద్దకాపర్తి, చిన్నకాపర్తి, ఎలికట్టె గ్రామాలకు చెందిన యువకులు దళాలుగా ఏర్పడ్డారు. వీరు రజాకార్లకు ఎదురొడ్డి దాడులు చేసేవారు. దీనిని సహించని మక్బూల్ తిరుగుబాటుదారులపై దాడులు చేశాడు. ఒకసారి అతడు 30మంది యువకులను బంధించి వారిని ఎడ్ల బండికి కట్టేసి గుండ్రాంపల్లి నడిబొడ్డున (నేడు ఏపూరు గ్రామానికి వెళ్లే దారిలోని కూడలి) బావిలో పడేసి సజీవ దహనం చేశాడు. ఈ ఘటనతో పలివెలకు చెందిన కొండవీటి గురున్నాథరెడ్డి నాయకత్వంలో మక్బూల్‌పై ఒకేసారి దళాలు దాడి చేసేందుకు ప్రణాళిక రూపొందించారు. దీనిని గ్రహించి ఈ దాడి నుంచి మక్బూల్ తప్పించుకున్నాడు. మరోసారి వీరు జరిపిన దాడిలో మక్బూల్ చేయి విరగగా.. గుర్తుతెలియని ప్రదేశానికి వెళ్లిపోయాడు. కాని అతడి భార్య, కుమార్తె ప్రాణాలు కోల్పోయారు. అనంతరం మక్బూల్‌కు సహకరించిన వారి ఇళ్లపై దాడి చేసి వారిని చంపేశారు.

అమరవీరుల స్థూపం ఏర్పాటు..

నిజాం నవాబు భారత సైన్యానికి లొంగిపోయిన తర్వాత నాటి పోరాటంలో 30 మందిని బావిలో సజీవ దహనం చేసిన చోట 1992 జూన్ 4న సీపీఐ ఆధ్వర్యంలో అమరవీరుల స్థూపాన్ని ఆవిష్కరించారు. ఆ తర్వాత కొన్నేళ్లకు విజయవాడ–హైదరాబాద్ హైవే విస్తరణలో భాగంగా ఈ స్థూపాన్ని తొలగించి ఏపూరుకు వెళ్లే దారిలో పునఃనిర్మించారు.

చిట్యాల: గుండ్రాంపల్లిలోని అమరవీరుల స్థూపం

ఒకేరోజు 17మంది సజీవ దహనం

కాసర్లపహాడ్ గ్రామ వ్యూ

అర్వపల్లి: తెలంగాణ రైతాంగ సాయుధ పోరాటంలో జాజిరెడ్డి గూడెం మండలం కాసర్లపహాడ్ గ్రామానికి ప్రత్యేక గుర్తింపు ఉంది. నిజాం నవాబు ఆకృత్యాలకు వ్యతిరేకంగా పనిచేస్తున్న 17మంది కాసర్లపహాడ్ గ్రామస్తులను ఒకేరోజు రజాకార్లు సజీవ దహనం చేశారు. ఈ ఘటన అప్పట్లో ఈ ప్రాంతంలో సంచలనం సృష్టించింది. రజాకార్లకు వ్యతిరేకంగా అప్పట్లో చిగుర్ల సోమయ్య, మాజీ సర్పంచ్ సిరికొండ నర్సయ్య దళ కమాండర్లుగా పోరాడారు. ఆ సమయంలో రజాకార్లు కాసర్లపహాడ్ గ్రామానికి వచ్చి బాకి ముత్తయ్య, వేముల దేవయ్య, వేముల అర్వపల్లి, వేముల నర్సయ్య, మచ్చ చినరామయ్య, మంచాల గోపయ్య, కాటిబోయిన నర్సయ్య, పిట్టల రామయ్య, వడ్డగాని నర్సయ్య, బరిశెట్టి పాపయ్య, నల్లు చంద్రారెడ్డి, బొరోజు లక్ష్మీనారాయణ, బొరోజు సత్తయ్య, దిర్శనపు రాజయ్య, చెరుకు ఈదయ్య, ముద్దెరబోయిన కొండయ్య, దిర్శనపు రంగయ్యను పట్టుకొని గ్రామ శివారులోని కొమ్మోనిబండపై పశువుల కొట్టంలో తాళ్లతో కట్టేసి వారిపై ఎండుగడ్డి వేసి సామూహికంగా సజీవ దహనం చేశారు. అర్వపల్లి, జాజిరెడ్డిగూడెం ప్రాంతాలకు చెందిన అనిరెడ్డి రాంరెడ్డి, పగిడిమర్రి జాను, రింగు హనుమయ్య, జోగు వెంకులు, రింగు వీరమల్లు నిజాం పోలీసుల చేతిలో అమరులయ్యారు. అమరుల జ్ఞాపకార్థం కాసర్లపహాడ్, అర్వపల్లిలో స్మారక స్థూపాలను నిర్మించారు.

ఉరి కంబానికి తలొగ్గని పోరు బిడ్డలు

మిర్యాలగూడ: సాయుధ పోరు సాగిస్తున్న సమయంలో ఉమ్మడి జిల్లాలోని అక్కినేపల్లి, షాబుద్దీన్లాపురం గ్రామాల్లో జరిగిన హత్య కేసులో జిల్లాకు చెందిన 12 మందికి ఉరి శిక్ష పడింది. అది 'తెలంగాణ 12'గా అంతర్జాతీయంగా సంచలనం రేపింది. హైదరాబాద్ గవర్నర్ ప్రత్యేక ట్రిబ్యూనల్ వీళ్ల కేసుపై విచారించింది. సైనిక గవర్నర్ ఆదేశాల మేరకు నల్లగొండలో ఏర్పాటుచేసిన ప్రత్యేక ట్రిబ్యూనల్‌లో 1949 ఏప్రిల్ 7న నమోదైన క్రిమినల్ కేసుల్లో 1949 ఆగస్టు 13, 14న ఇచ్చిన తీర్పుతో 12 మందికి మరణశిక్ష విధించారు. ఇందులో నంద్యాల శ్రీనివాస్‌రెడ్డి, దోమల జనార్దన్‌రెడ్డి, గార్లపాటి రఘుపతిరెడ్డి, దూదిపాల చినసత్తిరెడ్డి, మేరా హనుమంతు, మాగి వెంకులు, దాసరి నారాయణరెడ్డి, వడ్ల మల్లయ్య, ఎర్రబోతు రాంరెడ్డి, మిర్యాల లింగయ్య, కల్లూరి ఎల్లయ్య, గులాం దస్తగిరి ఉన్నారు. 1950 జనవరి 26న భారత రాజ్యాంగం అమలులోకి రాకముందే ఉరిశిక్ష అమలు చేసేందుకు యత్నించారు. ఈ వార్త జాతీయ, అంతర్జాతీయంగా ప్రచారమైంది. లండన్ నుంచి ఇంటర్నేషనల్ అసోసియేషన్ ఆఫ్ డెమోక్రటిక్ లాయర్స్ అధ్యక్షుడు డీఎన్. ప్రిట్, బొంబాయ్ నుంచి డేనియల్ లతీఫ్, గణేష్ షాన్‌బాగ్ వంటి న్యాయవాదులు హైదరాబాద్‌కు చేరుకుని అప్పటి స్థానిక న్యాయవాది మనోహర్‌లాల్ సక్సేనాతో కలిసి మరణశిక్ష ఆపే ప్రయత్నం మొదలుపెట్టారు. అంతర్జాతీయ సంస్థలు వారి మరణశిక్షలు రద్దు చేయాలని అప్పటి ప్రధాని నెహ్రూను విజ్ఞప్తి చేశాయి. హైదరాబాద్ స్టేట్ హైకోర్టు ఇచ్చిన ఈ మరణశిక్షల తీర్పును భారత సుప్రీంకోర్టులో సవాలు చేసినప్పటికీ అది వీగిపోయింది. అంతర్జాతీయ న్యాయవాది డీఎన్.ప్రిట్ స్వయంగా కేసు చేపట్టడం వల్ల విదేశీ విలేకరులు, రాయబారుల దృష్టిని ఆకర్షించింది. ఈ క్రమంలో రాష్ట్రపతి బాబు రాజేంద్రప్రసాద్ వారి మరణశిక్షలను యావజ్జీవ శిక్షలుగా మారుస్తున్నట్లు ఆదేశాలు జారీ చేశారు. ఒక్కొక్కరు 6 నుంచి 8 సంవత్సరాలు శిక్షలు అనుభవించి 1956లో కొందరు, 1958లో మరికొందరు విడుదల అయ్యారు. తెలంగాణ చరిత్రలో అతి ముఖ్యమైన ఈ ఉదంతానికి తగిన ప్రాముఖ్యత దక్కలేదు.

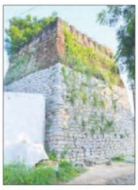

శిక్ష నుంచి విముక్తుడైన శ్రీనివాస్‌రెడ్డి

'బాలెంల' బలగంతో తిరుగుబాటు

బాలెంల గ్రామంలోని ప్రధాన సెంటర్

సూర్యాపేట అర్బన్: సాయుధ పోరాటంలో భాగంగా 1946 అక్టోబర్ 18న తెల్లవారుజామున నాలుగు గంటలకు పోలీసులు, రెవెన్యూ అధికారులు బాలెంల గ్రామాని చుట్టుముట్టారు. అప్పటికే గ్రామంలో ఉన్న నాయకులు పసిగట్టి తీవ్రంగా ప్రతిఘటించారు. తప్పని పరిస్థితుల్లో గ్రామ యువకులు గార్లపాటి అనంతరెడ్డి, పటేల్ మట్టారెడ్డి, సుంకు రంగయ్య, జమాల్ సాబ్, చాకలి భిక్షం, చాకలి చెన్నయ్య చేతికి అందిన గునపాలు, ముల్లు కర్రలు, రోకల్లలో పోలీసులతో గంటకు పైగా భీకర యుద్ధం చేశారు. పోలీసుల తుపాకులు లాక్కొని వారిని ఉరికించారు. దీంతో పోలీసులు పారిపోయారు. తిరిగి దొంగచాటుగా 25 మంది పోలీసులు తుపాకులు ఎక్కుపెట్టి విక్షణారహితంగా ప్రజలపై కాల్పులు జరిపారు. ఆయుధాలు లేని యువకులు పోలీసు మూకలను ఎదుర్కోవడం సాధ్యం కాలేదు. పోలీసుల కాల్పుల్లో గార్లపాటి అనంతరెడ్డి, పటేల్ మట్టారెడ్డి అమరులయ్యారు.

నిజాం సైన్యంపై తిరగబడ్డ రావులపెంట

రావులపెంట బురుజు

మిర్యాలగూడ: తోపుచర్ల ఫిర్కాలోని రావులపెంట కేంద్రంగా సాయుధ పోరాటం సాగింది. వేములపల్లి మండలంలోని ఆమనగల్లు, పాములపాడు, రావులపెంటలో క్యాంపులు నిర్వహించి నిజాంకు వ్యతిరేకంగా ప్రజలు ఉద్యమాలు చేశారు. రావులపెంటలోని భూస్వామ్య కుటుంబలో పుట్టిన చల్లా సీతారాంరెడ్డి నిజాంను ఎదిరించేందుకు క్యాంపులు నిర్వహించి వారి స్థావరాలపై దాడులు చేశారు. నంద్యాల శ్రీనివాస్‌రెడ్డి, భీంరెడ్డి నర్సింహారెడ్డి ఆధ్వర్యంలో ఆ క్యాంపుల్లో ఎంతో మంది తలదాచుకునేవారు. నిజాం పోలీసులు రావులపెంట, ఆగామోత్కూర్, తడకమళ్ల గ్రామాల్లో చొరబడి దాడులు చేసేవారు. చల్లా సీతారాంరెడ్డితో పాటు నారబోయిన నర్సయ్య, గట్టికొప్పుల రాంరెడ్డి కలిసి మొదటిసారిగా రావులపెంటలో సభ నిర్వహించారు. అనంతరం ధరణికోట సుబ్బయ్య, గుంటి వెంకటనర్సయ్య, అవిరెండ్ల ఎల్లయ్య, జిన్నె పెద్ద సత్తిరెడ్డి, చిన్న సత్తిరెడ్డి, రామనర్సయ్య, దొంతిరెడ్డి వెంకట్రాంరెడ్డి, దొంతిరెడ్డి చెన్నారెడ్డి, పాలగోని గోపయ్య, అవిరెండ్ల రామచంద్రయ్యలతో కలిసి ఉద్యమ రూపకల్పన చేశారు. చల్లా సీతారాంరెడ్డిని పట్టుకోవడానికి ఒకరోజు నిజాం సైన్యం మాటువేసింది. కానీ రావులపెంట గ్రామస్తులంతా కలిసి వారి స్థావరంపై దాడి చేయడంతో నిజాం పోలీసులు అక్కడి నుంచి పారిపోయారు.

పెత్తందార్లకు ముచ్చెమటలు పట్టించా

● పేదలకు భూములు పంచాం
● సాయుధ పోరాట యోధురాలు రంగక్క

కొణిజేటి సత్యావతి (రంగక్క)

నేరేడుచర్ల: తెలంగాణ రైతాంగ సాయుధ పోరాటంలో తుపాకి పట్టి పెత్తందార్లను హడలెత్తించిన ధీరవనిత రంగక్క. ఆమె అసలు పేరు కొణిజేటి సత్యావతి అయినప్పటికి రంగక్కగానే పోరు భూమికి సుపరిచితం. 99 ఏళ్ల రంగక్క ఉద్యమ జీవితం గురించి ఆమె మాటల్లోనే..

సాయుధ పోరాటంలో నేను ఒక దళానికి కమాండర్‌ని. నల్లమల్ల అడవుల్లో నాలుగేళ్ల పాటు రహస్య జీవితం గడిపాను. అచ్చంపేట, అమ్రాబాద్ చుట్టుపక్కల ఊర్లను పెత్తందార్ల నుంచి విడిపించాం. పద్మానపల్లిలో పేదోళ్లు పండించిన ధాన్యమంతా భూస్వామి ఎరుకల నాగమ్మ ఇంట్లో పెట్టుకుందని తెలిసి ఆమెకు తుపాకీ చూపించి పేదలకు ధాన్యం పంచాం. పల్లెల్లో దొరలు, దేశ్‌ముఖ్‌ల భూములను పేదలకు పంచాం.

జైలులోనే పోరాటం

నన్ను మహబూబ్‌నగర్ జైలులో ఏడాదిన్నర పాటు నిర్బంధించారు. అక్కడ మరో 30 మంది ఆడవాళ్లు ఖైదీలుగా ఉండగా.. మా అందరికీ వారానికి ఒక్కటే సబ్బు ఇచ్చేవారు. దీంతో తోటి ఖైదీలను సమాయత్తం చేసి జైలులోనే ఉద్యమించాను. అప్పుడు జైలర్ దిగివచ్చి ఒక్కొక్కరికి నెలకు సరిపడా సబ్బులు, రోజుకు ఒక బకెట్ వేడి నీళ్లు ఇచ్చారు. ఆ తర్వాత చంచల్‌గూడ జైలుకు పంపించారు. అక్కడ ఆరు నెలలు శిక్ష అనుభవించా. అప్పుడు నా పెద్ద కుమారుడు జ్యోతిబాబుకు రెండేళ్లు. వాడు కూడా నాతో పాటే జైలులో ఉన్నాడు.

అడవిలోనే నా వివాహం..

ఆనాటి కమ్యూనిస్టు పార్టీ రాష్ట్ర కమిటీ నాయకుడు కొణిజేటి నారాయణ నాగర్‌కర్నూల్ ప్రాంతంలో మరో దళానికి కమాండర్. ఆయన సొంతూరు నేరేడుచర్ల మండలం పెంచికల్‌దిన్నె. ఆయన కన్నా ముందే నేనే అడివిలోకి వచ్చినా అక్కడ ఒకరికి ఒకరం పరిచయమయ్యాం. మేమిద్దరం వివాహం చేసుకోవాలని పార్టీ పెద్దలందరూ ప్రతిపాదించారు. అమ్రాబాద్ అడవుల్లోనే కొండమీద వివాహం చేసుకున్నాం. మాది కులాంతర వివాహం. నా భర్త కొణిజేటి నారాయణ రెండు సార్లు సర్పంచ్‌గా గెలిచారు. ఒకసారి ఎమ్మెల్యేగా పోటీ చేసి ఓడిపోయారు. ఆయన ఐదారేళ్ల క్రితం మరణించారు.

ఆంధ్రాలో పురుడు పోసుకున్నా..

నేను గర్భవతిగా ఉన్నప్పుడు గుంటూరులోని పార్టీ నాయకుడి బంధువుల ఇంట్లో ఉంచారు. కొంతకాలం నర్సరావుపేటలో ఉండి, నెలలు నిండే సమయానికి ఒంగోలుకు మకాం మార్చాం. అక్కడే ఓ ఆస్పత్రిలో మగబిడ్డకు జన్మనిచ్చాను. బాబుకు మూడు నెలలు వచ్చే వరకు ఒంగోలునే ఉన్నా. తర్వాత పిల్లాడిని భుజాన వేసుకుని తిరిగి నల్లమల్లకు చేరుకున్నాను. సాయుధ పోరాటం విరామం తర్వాత ఒకరోజు ఆత్మకూరులో రైతు సభకు వెళ్లిన నన్ను పోలీసులు అరెస్ట్ చేశారు. తమ పార్టీ నాయకుల ఆచూకీ చెప్పాలని పోలీసులు హింసించారు. నాపై 9 కేసులు బనాయించారు. ఏడాదిన్నర పాటు జైలు జీవితం గడిపాను.

నేను చచ్చిపోయా అనుకున్నారు..

ఒక రోజు నల్లమల్లలో పోలీసులు నన్ను చుట్టుముట్టారు. ఆ సమయంలో దళం సభ్యులమంతా చెల్లాచెదురయ్యాం. ఆ రోజంతా అడవిలోనే ఒంటరిగా తలదాచుకొని తెల్లవారాక ఓ చెంచుగూడేనికి చేరుకున్నా. నా కాళ్లకు గాయాలయ్యాయి. వారందరు తిరిగి నన్ను మంచిగా చేశారు. నా జాడ తెలియక నేను చనిపోయాననుకున్నారు. ఆ తర్వాత గూడెం వాళ్ల ద్వారా నేను బతికాను అని లోకానికి తెలిసింది. నాకు ఆరుగురు కుమారులు సంతానం. ప్రస్తుతం హైదరాబాద్‌లోనే కుమారుల వద్ద ఉంటున్నా.

ఎర్రపహాడ్ గడీపై దాడి

నూతనకల్: తెలంగాణ సాయుధ పోరాటం సమయంలో నూతనకల్ మండలం ఎర్రపహాడ్ గ్రామానికి చెందిన జెన్నారెడ్డి ప్రతాప్‌రెడ్డి దేశ్‌ముఖ్ ఆధీనంలో లక్షా 50వేల ఎకరాల భూమి ఉంది. ఎర్రపహాడ్‌లోని సువిశాలమైన గడీలో రజాకార్లు ఉండటాన్ని పసిగట్టిన గాయం రాజిరెడ్డి, భీంరెడ్డి కొండల్‌రెడ్డి దళాల నాయకత్వంలో ప్రజలను పోగు చేసి గడీపై దాడికి ప్రయత్నించారు. గడీపై బాంబులతో దాడి చేయగా.. కోట బురుజుకు బాంబు తగిలి జనంలో పడటంతో చిల్పకుంట్లకు చెందిన బత్తుల వెంకన్న మృతిచెందాడు.

ఎర్రపహాడ్‌లోని గడీ

ఊదరబాంబుల మోతతో రజాకార్ సైన్యం పరార్

ఆత్మకూర్ (ఎస్): రజాకార్ల సైన్యం రావిపహాడ్ నుంచి ఆత్మకూర్(ఎస్) మండల పరిధిలోని కోటపహాడ్ గ్రామానికి వస్తున్నట్లు సమాచారం అందుకున్న భీంరెడ్డి నర్సింహారెడ్డి దళం వారిని వెంబడించింది. ఈ సమయంలో ఓ ఇంట్లోకి చొరబడిన నిజాం సైన్యం కాల్పులు జరుపుతోంది. దీంతో భీంరెడ్డి దళం చుట్టూ పక్కల ఉన్న గడ్డిమోపులను తీసుకొచ్చి అందులో మిరపకాయలను వేసి మంట పెట్టింది. ఈ మంటలతో ఇంట్లో ఉన్న నిజాం సైన్యం ఇబ్బంది పడి అక్కడి నుంచి పరారయ్యారు.

బాల సంఘంలో చేరి వడిసెలు పట్టాం

రామన్నపేట: రజకార్లతో పోరాటం సమయంలో నా వయస్సు 14 సంవత్సరాలు. కమ్యూనిస్టు నాయకులు ఆరుట్ల రామచంద్రారెడ్డి, కాచం కృష్ణమూర్తి పిలుపు మేరకు నాతో పాటు పలువురు కలిసి బాల సంఘంలో చేరాం. ఉద్యమాన్ని అణచివేసేందుకు మా గ్రామంలో డాగ్ బంగ్లాను నిర్మించారు. అందులో మిలిటరీ క్యాంపు ఉండేది. ఒకసారి మిలిటరీ తుపాకీ మాయమైంది. దీంతో అనుమానం వచ్చిన ప్రతిఒక్కరిని క్రూరంగా హింసించారు. వడిసెలు, కారంపొడి పట్టుకొని సాయుధ పోరాటంలో పాల్గొన్నాం. మా కంటే ముందు గ్రామానికి చెందిన చాలా మంది యువకులు సంఘంలో పనిచేశారు.

– ఉయ్యాల లక్ష్మీనర్సు, సాయుధ పోరాట యోధుడు, మునిపంపుల

కొరియర్‌గా పనిచేశా

ఆత్మకూరు(ఎం): సాయిధ పోరాటంలో రావి నారాయణరెడ్డికి కొరియర్‌గా పనిచేశాను. అప్పుడు నా వయస్సు 18 సంవత్సరాలు. పెత్తందార్ల ఆగడాలు నశించాలంటూ రాత్రి పూట గ్రామాల్లో గోడల మీద రాతలు రాసేవాడిని. మోత్కూరు ఠాణా మీద సాయుధ పోరాట దళాలు చేసిన దాడిలో రావి నారాయణరెడ్డితో కలిసి పాల్గొన్నా. రావి నారాయణరెడ్డి ఎక్కడకు పోతే అక్కడికి వెళ్లేవాడిని. రాచకొండ, చల్లూరు, గుడిమల్కాపురం గుట్టల్లో రహస్యంగా వారితో పాటు ఉండేవాడిని. కొరియర్‌గా పనిచేస్తున్నా వంటూ పంజాబ్ నుంచి వచ్చిన మిలిటరీ పోలీసులు కొట్టిన దెబ్బలు ఇప్పటికీ నా ఎడమ కాలుకు ఉన్నాయి. ఇప్పుడు నా వయస్సు 92 సంవత్సరాలు.

– బత్తిని యాదగిరి, సాయుధ పోరాట యోధుడు, పుల్లాయిగూడెం

రోడ్డు ప్రమాదంలో మహిళ దుర్మరణం

విజయ (ఫైల్)

కొండమల్లేపల్లి: టీవీఎస్ ఎక్సెల్‌ను కారు ఢీకొన్న ఘటనలో మహిళ మృతిచెందింది. ఈ ఘటన కొండమల్లేపల్లి మండల కేంద్రంలో మంగళవారం జరిగింది. పెద్దఅడిశర్లపల్లి మండలానికి చెందిన సంకు లింగారెడ్డి తన అక్క పాశం విజయ(48)ను కొండమల్లేపల్లిలో హైదరాబాద్ బస్సు ఎక్కించడానికి టీవీఎస్ ఎక్సెల్‌పై వస్తుండగా.. కొండమల్లేపల్లి మండలం చిన్నఅడిశర్లపల్లి సమీపంలో చేరుకోగానే వెనుక నుంచి కారు ఢీకొట్టింది. ఈ ప్రమాదంలో తీవ్రంగా గాయపడిన పాశం విజయను 108 వాహనంలో దేవరకొండ ఏరియా ఆస్పత్రికి తరలించగా అప్పటికే ఆమె మృతి చెందినట్లు వైద్యులు నిర్ధారించారు. లింగారెడ్డికి గాయాలు కాగా దేవరకొండలోని ఓ ప్రైవేటు ఆస్పత్రిలో చికిత్స పొందుతున్నాడు. మృతురాలి భర్త జైపాల్‌రెడ్డి హైదరాబాద్‌లో పెయింటింగ్ పనిచేస్తూ కుటుంబాన్ని పోషిస్తున్నాడు. మృతురాలి బంధువుల ఫిర్యాదు మేరకు కేసు నమోదు చేసి దర్యాప్తు చేస్తున్నట్లు ఎస్ఐ అజ్మీరా రమేష్ తెలిపారు.

గీత కార్మికుడికి తీవ్ర గాయాలు

రాజాపేట: ప్రమాదవశాత్తు తాటిచెట్టుపై నుంచి పడి గీత కార్మికుడికి తీవ్ర గాయాలయ్యాయి. ఈ ఘటన రాజాపేట మండలం బొందుగుల గ్రామంలో మంగళవారం సాయంత్రం జరిగింది. స్థానికులు తెలిపిన వివరాల ప్రకారం.. బొందుగుల గ్రామానికి చెందిన గీత కార్మికుడు నర్మెట్ట శివ రోజుమాదిరిగా మంగళవారం సాయత్రం గ్రామ పరిధిలో తాటిచెట్టు ఎక్కి కల్లు గీస్తుండగా.. మోకు జారి చెట్టుపై నుంచి కిందపడ్డాడు. దీంతో శివకు తీవ్రగాయాలయ్యాయి. గ్రామస్తులు అతడిని చికిత్స నిమిత్తం ఆలేరు ప్రభుత్వ ఆస్పత్రికి తరలించారు.

నవోదయలో ప్రవేశాలకు దరఖాస్తుల ఆహ్వానం

● 9వ, 11వ తరగతిలో చేరేందుకు అవకాశం

చలకుర్తిలోని జవహర్ నవోదయ విద్యాలయం

పెద్దవూర: పెద్దవూర మండలం చలకుర్తి క్యాంపు జవహర్ నవోదయ విద్యాలయంలో 2026–27 విద్యాసంవత్సరానికి గాను 9వ, 11వ తరగతిలో ప్రవేశాలకు ఆన్‌లైన్‌లో దరఖాస్తులు ఆహ్వానిస్తున్నట్లు ప్రిన్సిపాల్ కె. శంకర్ మంగళవారం ఒక ప్రకటనలో పేర్కొన్నారు. 9వ తరగతిలో ప్రవేశానికి ఉమ్మడి నల్లగొండ జిల్లాలో 2025–26 విద్యాసంవత్సరంలో ప్రభుత్వ, ప్రభుత్వ గుర్తింపు పొందిన ప్రైవేట్ పాఠశాలల్లో 8వ తరగతి చదువుతూ ఉండాలని, 01–05–2011 నుంచి 31–07–2013 మధ్య జన్మించి ఉన్న వారు అర్హులని తెలిపారు. అదేవిధంగా 11వ తరగతిలో ప్రవేశానికి గాను ఉమ్మడి నల్లగొండ జిల్లాలో 2025–26 విద్యాసంవత్సరంలో ప్రభుత్వ, ప్రభుత్వ గుర్తింపు పొందిన పాఠశాలల్లో 10వ తరగతి చదువుతూ ఉండాలని, 01–06–2009 నుంచి 31–07–2011 మధ్య జన్మించిన వారు అర్హులని పేర్కొన్నారు. పదవ తరగతి చదువుతున్న, నివాసం ఉంటున్న జిల్లా ఒకటే అయినప్పుడు మాత్రమే విద్యార్థి జిల్లాస్థాయి మెరిట్ కోసం పరిగణింపబడతారని తెలిపారు. గ్రామీణ ప్రాంతాల్లోని పాఠశాలల్లో 8వ తరగతి చదువుతున్న అభ్యర్థి అభ్యర్థిత్వం ఓపెన్, గ్రామీణ కోటా కింద పరిగణించబడుతుందని, పట్టణ ప్రాంతాల్లోని పాఠశాలల్లో చదువుతున్న విద్యార్థి అభ్యర్థిత్వం అర్బన్ కోటా కింద పరిగణించబడుతుందని పేర్కొన్నారు.

➡ దరఖాస్తులు జాగ్రత్తగా నింపాలని, తప్పుగా నింపితే ప్రవేశ పరీక్షలో ఎంపికైనప్పటికీ అడ్మిషన్ కాన్సిల్ అవుతుందని పేర్కొన్నారు. దరఖాస్తు చేయటానికి ఈ నెల 23 చివరి తేదీ అని, ప్రవేశ పరీక్ష 2026 ఫిబ్రవరి 7న నిర్వహించనున్నట్లు తెలిపారు. అర్హత, ఆసక్తి గల విద్యార్థులు డబ్ల్యూడబ్ల్యూడబ్ల్యూ.నవోదయ.జీఓవీ.ఇన్ వెబ్‌సైట్ ద్వారా ఆన్‌లైన్ ఫారంను నింపి దరఖాస్తు ప్రక్రియను పూర్తి చేసుకోవాలని సూచించారు.

బాలికపై అత్యాచారం చేసిన వృద్ధుడికి 23 ఏళ్ల జైలు శిక్ష

రామగిరి(నల్లగొండ): పదేళ్ల బాలికను అత్యాచారం చేసిన 60 ఏళ్ల వృద్ధుడికి 23 సంవత్సరాల జైలు శిక్ష విధిస్తూ నల్లగొండ పోక్సో కోర్టు జడ్జి ఎన్.రోజారమణి మంగళవారం తీర్పు చెప్పారు. ప్రాసిక్యూషన్ కథనం ప్రకారం... నల్లగొండ మండలంలోని అన్నెపర్తి గ్రామంలో బాధిత కుటుంబం అద్దె ఇంట్లో ఉంటుంది. 2023 సంవత్సరం మార్చి 28న బాలిక స్కూల్‌కి వెళ్లి ఇంటికి వచ్చింది. తల్లిదండ్రులు కూలి పనులకు వెళ్లగా బాలిక ఒంటరిగా ఉంది. అదే గ్రామానికి చెందిన మర్రి ఊషయ్య బాలికకు తినుబండారాలు ఇచ్చి అత్యాచారానికి పాల్పడ్డాడు. సాయంత్రం కూలీ పనులు ముగించుకుని తల్లితండ్రులు ఇంటికి వచ్చే సమయానికి కూతురు ఏడుస్తూ ఉండడాన్ని గమనించారు. ఏం జరిగిందని అడగగా బాలిక జరిగిన విషయాన్ని తల్లితండ్రులకు చెప్పింది. నల్లగొండ రూరల్ పోలీస్ స్టేషన్‌లో ఫిర్యాదు చేశారు. పోలీసులు కేసు నమోదుచేసి నిందితుడిని కోర్టులో హాజరుపరిచారు. పబ్లిక్ ప్రాసిక్యూటర్ వేముల రంజిత్‌కుమార్ సరైన ఆధారాలు కోర్టుకు సమర్పించగా ఆయన వాదనలతో ఏకీభవించిన జడ్జీ ఎన్.రోజారమణి నిందితుడికి 23ఏళ్ల జైలు శిక్షతో పాటు రూ.40 వేల జరిమానా విధిస్తూ మంగళవారం తీర్పు వెల్లడించారు. అదే విధంగా బాధితురాలికి రూ.10 లక్షల పరిహారం చెల్లించాలని తీర్పులో పేర్కొన్నారు.

మరో ఘటనలో 20 ఏళ్లు

చివ్వెంల(సూర్యాపేట): చిన్నారిపై అత్యాచారానికి పాల్పడిన వ్యక్తికి 20 సంవత్సరాల జైలుశిక్ష, రూ.25 వేల జరిమానా విధిస్తూ సూర్యాపేట జిల్లా ప్రధాన న్యాయమూర్తి పి.లక్ష్మీ శారద మంగళవారం తీర్పు వెల్లడించారు. సూర్యాపేట జిల్లా నేరేడుచర్ల మండల రామాపురం గ్రామానికి చెందిన ఏడేళ్ల చిన్నారిపై అదే గ్రామానికి చెందిన వరుసకు మేనమామ అయిన పెరిక నవీన్ బాలికకు ఫోన్‌లో గేమ్స్ పెట్టిస్తానని చెప్పి ఇంట్లోకి తీసుకువెళ్లి అత్యాచారానికి పాల్పడ్డాడు. దీంతో బాలిక అస్వస్థతకు గురికాగా తల్లి ఆస్పత్రికి తీసుకువెళ్లింది. వైద్య పరీక్షలు నిర్వహించిన డాక్టర్.. చిన్నారి అత్యాచారానికి గురైందని తెలిపింది. తల్లి ఏంజరిగిందని చిన్నారిని అడుగగా జరిగిన విషయం చెప్పింది. నిందితుడిపై పోలీస్ స్టేషన్‌లో ఫిర్యాదు చేయగా పోలీసులు అతడిని అరెస్టుచేసి రిమాండ్‌కు తరలించారు. పబ్లిక్ ప్రాసిక్యూటర్ కొంపల్లి లింగయ్య వాదనలతో న్యాయమూర్తి ఏకీభవిస్తూ నిందితునికి 20 సంవత్సరాల జైలు శిక్ష, రూ.25 వేల జరిమానా విధించారు.

బైక్ ఢీకొని వ్యక్తి మృతి

మిర్యాలగూడ టౌన్: రోడ్డు దాటుతుండగా బైక్ ఢీకొని వ్యక్తి మృతిచెందాడు. ఈ ఘటన మిర్యాలగూడ మండలం కిష్టాపురం వద్ద సోమవారం రాత్రి జరిగింది. మిర్యాలగూడ రూరల్ ఎస్ఐ మల్లికంటి లక్ష్మయ్య తెలిపిన వివరాల ప్రకారం.. కిష్టాపురం గ్రామానికి చెందిన ఎస్. సత్యనారాయణరెడ్డి(72) సోమవారం రాత్రి ఇంటి నుంచి కిరాణా దుకాణానికి వెళ్తూ అద్దంకి–నార్కట్‌పల్లి రహదారి దాటుతుండగా.. మిర్యాలగూడ నుంచి దామరచర్ల వైపు వెళ్తున్న బైక్ ఢీకొట్టింది. సత్యనారాయణరెడ్డి తలకు తీవ్ర గాయమైంది. అతడిని మొదట మిర్యాలగూడ ఏరియా ఆస్పత్రికి.. అక్కడి నుంచి నల్లగొండ ప్రభుత్వాస్పత్రికి తరలించగా.. చికిత్స పొందుతూ మృతిచెందాడు. మృతుడి మనుమరాలు హరిత ఫిర్యాదు మేరకు నమోదు చేసినట్లు ఎస్ఐ తెలిపారు.

సింగపూర్, ఫిలిప్పీన్స్ శాస్త్రవేత్తల సందర్శన

అమేయ కృషి వికాస కేంద్రంలో కొబ్బరి చెట్టును పరిశీలిస్తున్న విదేశీ వ్యవసాయ శాస్త్రవేత్తలు

సాక్షి, యాదాద్రి : సింగపూర్, ఫిలిప్పీన్స్ వ్యవసాయ శాస్త్రవేత్తల బృందం మంగళవారం యాదాద్రి భువనగిరి జిల్లా భువనగిరి మండలం రామకృష్ణాపురంలోని అమేయ కృషి వికాస కేంద్రాన్ని సందర్శించారు. మానవ ఆరోగ్యంపై తీవ్ర ప్రభావం చూపుతున్న క్యాన్సర్ నివారణకు ఫిలిప్పీన్స్‌లో ఉపయోగిస్తున్న 3సి క్యారెట్ కుకుంబర్ సెలరీ ద్రావణం ద్వారా తాము సాధించిన ఫలితాలను వివరించి 3సీ ద్రావణం తయారు చేసుకునే విధానాన్ని వివరించారు. అమేయ కృషి వికాస కేంద్రం రూపొందించిన ఆగ్రో హోమియోపతిని గురించి 'అమేయ' నిర్వాహకుడు జిట్టా బాల్‌రెడ్డి వివరించారు. తాము రూపొందించిన పోషక ఎరువుల, పేడ ద్రావణం వినియోగంలో వస్తున్న ఫలితాలను వివరించారు. జాడంతో పాటుగా ఆగ్రో హోమియోపతి మరింత అందుబాటులోకి తెచ్చి కృషి సమష్టిగా కొనసాగిద్దామని విదేశీ శాస్త్రవేత్తల బృందం, అమేయ కృషి వికాస కేంద్రం ప్రతినిధులు బాల్‌రెడ్డి, జ్యోతిరెడ్డి పరస్పర అంగీకారానికి వచ్చారు.

ఎండు ఆకు తెగులు.. నివారణ చర్యలు

పాడిపంట

వరి పంటకు సోకిన ఎండు ఆకు తెగులు

త్రిపురారం: ఉమ్మడి జిల్లాలో రైతులు సాగు చేసిన వరి పంటలో ఇటీవల కురిసిన వర్షాల కారణంగా బ్యాక్టీరియా సోకడం వల్ల ఎండు ఆకు తెగులు ఉధృతిని అధికంగా ఉంది. దీంతో రైతులు సకాలంలో యాజమాన్య చర్యలు చేపట్టాలని కంపాసాగర్ కృషి విజ్ఞాన కేంద్రం ప్రోగాం కోఆర్డినేటర్ డాక్టర్ చంద్రశేఖర్ సూచిస్తున్నారు. ఎండాకు తెగులు గుర్తించే పద్ధతులు, నివారణ చర్యలు ఆయన మాటల్లో...

తెగులు సోకడానికి కారణాలు

ఆగస్టు–సెప్టెంబర్ మధ్యలో ఉండే వాతావరణ పరిస్థితులు, మబ్బులతో కూడిన వాతావరణం రెండు నుంచి మూడు రోజులు ఎడతెరిపి లేకుండా కురిసే వర్షాలు, తక్కువ ఉష్ణోగ్రతల కారణంగా వరిలో ఎండాకు తెగులు ఆశించడానికి దోహదం చేస్తాయి. నారు మడి దశ నుంచి గింజ పాలు పోసుకునే వరకు ఈ తెగులు ఆశించే అవకాశం ఉంటుంది. చెట్టు నీడ పడే ప్రదేశంలో ఎక్కువగా ఎండాకు తెగులు ఆశించి మిగిలిన పంటకు వేగంగా వ్యాప్తిస్తుంది.

గుర్తించే విధానం

వరి పంటలో ఎండాకు తెగులు సోకిన ప్రదేశంలో ముందుగా ముదురు ఆకులకు పసుపు రంగు మచ్చలు ఏర్పడి పైనుంచి కింది అంచుల వెంబడి వ్యాప్తించి ఎండుతూ వస్తాయి. ఉదయం సమయంలో గమనించినట్లయితే ఆకుల మీద పసుపు రంగు జిగురు ముద్దలు కనబడతాయి. ఎండ వేడిమికి గట్టిపడి రాలిపోతాయి. ఈ ఎండిన బాక్టీరియా ముద్దలు నీటి ద్వారా వెళ్లి మిగిలిన పంటకు వ్యాప్తిస్తుంది.

నివారణ చర్యలు

బ్యాక్టీరియా వ్యాప్తి నివారణకు తెగులు సోకిన మొక్కల నుంచి ఆరోగ్యకరమైన పంటకు నీరు పారకుండా చూసుకోవాలి. తెగులు ఆశించిన పొలంలో నత్రజని వేయకూడదు. కాపర్ ఆక్సీక్లోరైడ్ 30 గ్రాములు మరియు ప్లాంటోమైసిన్ 4 గ్రాములు (లేదా) పోషామైసిన్ (లేదా) స్ట్రెప్టోసైక్లిన్ 4 గ్రాములు 10 లీటర్ల నీటిలో కలిపి 2 నుంచి 3 సార్లు వారం వ్యవధిలో పిచికారీ చేసుకోవాలి.